

Oberon útja 70 km

Teljesítménytúra a Borzsa-havasban és a Beszkidekben

Útvonalleírás, igazolófüzet

Kedves Túrázó!

Az „Oberon útja 70” teljesítménytúra igazolófüzetét tartod a kezvedben. Mielőtt nekivágnál az útnak, néhány hasznos információt a figyelmedbe ajánlanék.

- A megadott időadatok magyar idő szerint íródtak, hiszen Kárpátalján a gyakorlatban sokszor nem a „kijevi”, hanem a „budapesti” időt használják. Természetesen a vonatok kijevi idő szerint indulnak.
- A túra szintideje 18 óra, tehát a reggel 6 órás rajttal számolva 24 óráig kell célba érni.
- 2012 június 9-én Volócon a Nap (magyar idő szerint) 4.24-kor kel, és 20.28-kor nyugszik. Mindenképpen tegyél be egy megbízható lámpát a hátizsákodba!
- Az ajánlott szálláshelyről, Oleg vendégházából gyalog kell megközelíteni a rajthelyet (2,97 km), Volóc vasútállomását. Ennek a szakasznak a leírása az útvonalleírás elején található.
- Az útvonalon 10 ellenőrzőpont üzemel. Ezek többségén az igazolólapon megadott kérdésre kell válaszolnod a helyes válasz betűjelének megjelölésével. A Volóci-hágóban és a Vereckei-hágóban tervezünk „élő” ellenőrzőpontot. Ugyanide tervezünk frissítést is (illetve a Sipot-vízesésben is lehet frissülni).
- Az ellenőrzőpontok a Volóci-hágóig 5 km/h, onnan 6 km/h körüli átlagsebességre nyitnak, és kb szintidőre zárnak. Futókra tehát nem tervezünk.
- A túrán szerények a vízvételi lehetőségek, ezért vigyél magaddal sok folyadékot! A térképen jelölve vannak a természet adta vízvételi lehetőségek.
- A túra Volóc elhagyása után sokáig nem érint települést. Csupán a Sipot-vízesésnél van egy szuvenírbolt, és egy vendéglő. A Vereckei-hágó előtt két falunak (Zsupany, Verkhnyanka) is érinted a szélét, azonban boltot, kocsmat legfeljebb csak az utolsó kilométereken, Kanorában fogsz találni. (A Sipot-vízesés utáni alternatív, kerülő szakasz érint 2 falut. Az elsőben, Fülöpfalván esik útba kocsmá és bolt.)
- Érdekes némi helyi fizetőeszközt magaddal vinni. A Sipot-vízesés utáni fizetőkapunál a mi irányunkból érkezőktől nem szoktak pénzt kérni, de sosem lehet tudni...
- A túra útvonalának kb kétharmada jelzett turistautakon vezet. Többnyire számozott sárga jelzésekkel fogsz találkozni. A sok nyílt terep miatt egyes jelzett szakaszokon elég ritkán fogsz jelzéseket látni. Alapvetően a térkép és (ahol jelzett út van) a jelzések figyelése elég lehet a sikeres tájékozódáshoz. A Sipot-vízesés és a Volóci-hágó közötti szakaszon mindenképpen alaposan figyeld a kiegészítő térképet, és a leírást. Itt a javasolt útvonal követése meglehetősen nagy figyelmet igényel. Ezért a nehezebben tájékozódók számára egy kicsit hosszabb, de jóval könnyebben követhető útvonalat is ajánlottam. A többi jelzetlen szakaszon szintén érdemes a térkép mellett a leírást is figyelni! Ha biztosra akarsz menni, akkor a teljes útvonalon bátran támaszkodj a leírásra.
- Szalagozást a jelzetlen részeken sem tervezünk, ezért is készült részletes leírás.
- A GPS-szel indulóknak könnyebb dolguk lesz. A Sipot-vízesés környékétől eltekintve nem szokott gond lenni a GPS jellel.
- **Eltévedés esetén a +380994598279 és a +36304866946 telefonszámokon tudsz segítséget kérni Oberontól, aki személyesen is a túra útvonalán lesz.**
- A túra feladása, vagy egyéb probléma esetén kérlek, mindenképpen értesítsd a főszervezőt, **Magdit a +380957065548 telefonszámon.** A túra feladása esetén kevés „menekülő útvonal” van. Csak a Volóci-hágóban, és a Vereckei-hágóban találkozol aszfaltos úttal. A Kisszolyvai-hágó közelében vasútvonal vezet (menetrend a leírásban).
- A túrán biztonsági záró ember (söprű) nem lesz.
- A túrán mindenki a saját felelősségére vesz részt, a rendezőktől kártérítés semmilyen címen nem igényelhető!
- A túra során ne szemetelj, óvd a környezetet!
- Ezúton köszönjük a túra támogatóinak önzetlen segítségét:
Forgács Péter, Kelemen Zoltán, Krieger István, Pinkert László

Végül Oberonról...

Oberonnak (nekem) sikerült az első három megrendezés során először végigjárnom a hosszú táv útvonalát, kalandos körülmények között. Az alapvető nehézséget az okozta, hogy a szemüvegemet megsemmisítettem a Sipot-vízesésben. Ezen kívül még sok tájékozási, útvonalkövetési probléma is adódott; amellet hogy az utolsó 4 órát egyedül, sötétben kellett megtennem. A gyalogolva teljesíthetetlen szintidőből persze jócskán (kb 6 órával) kicsúsztam, de ez nem csökkentette a sikerélményt. A főszervező, Magdi ezért ennek a (kissé megváltoztatott) útvonalnak az „Oberon útja” nevet ajánlotta. Ezen fellelkesedve 2011 tavaszán bejártam, GPS-szel felmértem az útvonalat, majd nekiláttam az itiner elkészítésének. 2012-ben egy újabb bejárás, és az előző évi vélemények alapján lettek tökéletesítve az útvonalak. Kifejezetten örülök annak, hogy egy ilyen érdekes helyszínen is kezd meghonosodni a teljesítménytúrázás. Reméljük, megszereted ezt a vidéket, és visszatérő résztvevő leszel.

A rendezőség nevében: Oberon

A rajt megközelítése

A túra szálláshelyéről, **Oleg vendégházából** gyalog kell megközelíteni a rajthelyet, Volóc vasútállomását (2,97 km). Erről a szakasról is leírást készítünk, azonban az összesítő táblázatban szereplő távadatok a vasútállomástól indulnak.

A vendégház kapuján kilépve a főúton balra indulunk **Volóc központja** felé. 1280 m után jobbra kiágazik a Kanora felé vezető macskaköves út, a főúton maradva ezt követően 760 m után keresztezzük a Vecsa patakot, megjelennek a többemeletes épületek. Újabb 440 m után körforgalomba érkezünk, ahol a völgyben maradva haladunk tovább (autóval: második kijárat jobbra). A körforgalom után érkezünk Volóc központjába. A körforgalomtól 350 m után elérjük a vasútállomáshoz vezető bekötőutat (a vasútállomás tőlünk balra, 140 m-re található). Az állomáson megkeressük a rajtot.

A Tisza nemzetközi gyorsvonattal érkezőknek könnyű dolguk van, hiszen a vonat a rajtban teszi le őket.

A túra útvonalleírása:

Az állomás előtti poros térről a 140 m-re lévő főút felé kell elindulni, az utca bal oldalán már fellelhető a Nagymagashegyig követendő 15-ös sárga sáv jelzés. A főúton 200 m után balra fordulunk egy mellékutcába; baloldalt hamarosan az eldugott buszállomást fedezhetjük fel. Rövidesen áthaladunk a **vasúti aluljáró** alatt. Errefelé már jól láthatók a **15-ös számú sárga sáv jelzések**. Az aluljáró után balra fent egy templom áll. Az elágazásban a sárga sáv jelzések mentén, egyenesen haladunk tovább, majd patakot keresztezünk. Az aluljárótól 350 m-re a sárga sáv a völgyi útról a villanyoszlopon látható jelzés szerint jobbra kanyarodik. Az emelkedő utcán a 120 m-t megtéve balra fordulunk; tőlünk balra házak, jobbra fenyves hűlt helye. A város szélén vezető útról a 6. sz. villanyoszlopnál egy ösvényen jobbra térünk. 200 m után a rétre kiérve hamarosan megpillantjuk az első ellenőrzőpontnak helyt adó **Temnatik** oldalcsúcsát, rajta jól látható a kereszt. 180 m után egy kis árkot keresztezve „focipályán” haladunk tovább, egy kisebb fenyőfa-csoport felé. Egy erősebb szekérutat elérve azon balra tartunk, ez a szekérút vezet a kis dombhátra, ahol az erdő felé vesszük az irányt. A rét vége előtt a szekérútról enyhén jobbra, egy gyengébb útra térünk. A rét szélétől 180 méteren keresztül fiatal fenyőfák között, ligetes kis erdőben haladunk. Ezt követően nagyobb fenyők közé érünk. A kényelmesen hullámozó szekérútról a nagy fenyők elérése után 200 méterrel (balról, hátulról érkező, eddigi utunknál jártabb szekérút betorkollása után) balra, a jelzések mentén letérünk egy enyhén emelkedő ösvényre. A fenyves lombhullató erdőre vált. Egy **széldöntés**es területhez érkezve jobbról kerüljük a kidőlt fákat; kis völgybe érünk. Ebben a kis völgyben fölfelé haladunk; hamarosan csatlakozunk a turistaút eredeti nyomvonalához. A völgy alja gyakorlatilag egy nyiladék, ahol gyakran keresztbe dőlt fákon kell átlépni. A völgy egyre meredekebben emelkedik. Mindössze 350 métert haladunk a völgyben, majd az ösvény mentén jobbra, a hegyoldalba fordulunk. Helyenként kidőlt fák nehezíti a haladást. Az ösvényünk néhány szerpentinkanyart leírva éri el a Temnatik lefutó gerincét. A gerincvonulat jobb oldalára térünk, az út néhány kisebb szikla mellett halad el. A sziklák után 280 méterrel (1030 m magasan) tisztáson követjük a jól látható ösvényt. A tisztás felső részét elhagyva rövid időre fák közé bújunk, majd ismét tisztáson, a gerincen emelkedünk a kereszt felé. A kereszt előtt pár méterrel egy árkot keresztezünk, ami körbefutja a kis csúcsot, ez az árok talán lövészárk lehetett.

Elérjük a keresztet, túránk **első ellenőrző állomását (4,9 km)**. A térkép szerint 1219,4 m, a GPS és egyéb források szerint kb 1190 m magasan vagyunk, a **Temnatik** oldalcsúcsán.

A túra legnehezebb emelkedőjének megmászásáért nagyszerű kilátás a jutalom. Nyugat felé, a Vecsa (Volóc fő vízfolyása) völgyén túl; a füves hátú Buzsora-havast (1095 m) láthatjuk. Tőle kissé jobbra, jóval messzebb a Róna-havas (1479 m) lapos, füves háta húzódik. Ennek jobb oldali nyúlványa az Éles-kő (1405 m). A jobbra következő jellegzetes, háromszög alakú füves csúcs pedig a Pokol-bérc (1408 m) déli vége. Alattunk látható Volóc, és a túra első néhány kilométere. Volóc fölött a gázfogadó épületei, amit a túra legvégén közelítenek meg a 70-esek. A gázfogadótól jobbra húzódó gerinc folytatásában bújik el a Vereckei-hágó, amit innen még nem tudunk pontosan beazonosítani. Utunk folytatásában a Temnatik (1344 m) csúcsa következik, utána a meteorológiai állomással rendelkező Plaj (1331 m). A déli oldalon a kilátást a Nagymagashegy (1598 m, túránk legmagasabb pontja)-Asztag (1681 m; a Borzsa-havas legmagasabb pontja) gerince zárja le. A csúcsunkon magasodó, jellegzetes kereszt kb 8 m magas. A kereszt tetejére létrafokokon fel lehet mászni, de ez csak erős idegzetűeknek ajánlott; akár ki is lehet ülni a kereszt legfölső szárára. A kilátás a kereszt tövéből sem rosszabb.

A kereszt táblájának jelentése: *A Te Kereszted előtt, meghajlunk Hatalmasság! Szent Feltámadásodra, a Te Dicsőségére.*

A kereszttől továbbra is a **15-ös sárga** jelzésen néhány árkot keresztezve egy kis nyeregbe ereszkedünk, majd a helyenként sziklával tarkított gerincélen megkezdjük a Temnatik csúcsára vezető emelkedőt. A sziklák után az emelkedő enyhül, a kereszttől számítva 1300 m után áfonyabokrokkal szegélyezett ösvényen elérjük a **Temnatik** 1344 m magas csúcsát. A csúcsot kis kőrakás jelzi. A csúcsról kellemesen lejtő ösvényen a Borzsa-havas legmagasabb pontja, az Asztag irányába indulunk, majd az útvonalunk ettől enyhén balra fordul. A Temnatik csúcsától kezdve az utunkat már láthatóan négykerekű járművek, talán kvadok használják. A következő hegyünk a meteorológiai állomással rendelkező Plaj lesz, mögötte a Nagymagashegy (2. ep) látható. A Temnatik csúcsától 830 méterre utunk egy dózerútba torkollik, amelyen balra, lefelé fordulunk. Az út hamarosan több párhuzamos ágra szakad, bármelyiket választhatjuk. A nyeregpontban az utunk kétfelé ágazik. NEM a baloldali, vízszintesen a hegyoldalban vezető ritkábban járt szekérúton, hanem a tovább egyenesen emelkedő, jobban járt ágon haladunk. Hamarosan tőlünk balra a Temnatik látható, az első ellenőrzőpont keresztje mögött pedig a Pokol-bérc jellegzetes, hegyes csúcsa tűnik fel. Utunk a nyeregponttól 700 méterre egy szétjárt dózerútba torkollik, amin a csúcs felé indulunk (jobbra). Közvetlenül a **Plaj** csúcsa előtt a dózerút a meteorológiai állomás felé, balra fordul. A sárga jelzés a dózerúttól jobbra eső egy gyengébb szekérútra tér, ezt a letérést facölöp is jelzi. A dózerúton tudunk feljutni a csúcsra, ahol a működő meteorológiai állomás mellett néhány romos épület látható. Az 1330 m magas csúcsot egy kereszt jelzi, a rajttól **8,9 km-re** járunk.. Ezt (és az 1969-70 között itt dolgozó önfeláldozó szabadságharcos, Vjacseszlav Csornovil emlékművét) csak akkor közelítsük meg, ha az őrkutya is úgy akarja.

A csúcshoz vezető rövid kitérő után a lapos gerincen dél felé induló, jól járt, lejtős utat választjuk. Az út helyenként több párhuzamos ágra szakad. Előttünk a Nagymagashegy magasodik, tőle jobbra húzódik az Asztag felé vezető gerinc. Errefelé kevesebb sárga jelzést találunk, de a jól járt gerincút eltéveszthetetlen. Lapos nyereg után enyhe emelkedőbe kezdünk. A Plaj-tól 1250 méterre az út kettéágazik, a bal oldali, jártabb ágat választjuk, ami balról kerüli a kis csúcsot. Később az úton lévő sziklán egy **sárga** nyíl mutatja a helyes irányt. A meredekebben emelkedő szakaszokon a korábban füves út helyenként köves, kőmorzsalékos. Meredekebb és lankásabb emelkedők váltogatják egymást. Közvetlenül az utolsó emelkedő előtt egy szekérúttal találkozunk. A szekérút keresztezése után már ösvényen, meredeken indulunk a tőlünk 420 méterre található csúcsra, ami tőlünk 120 méterrel magasabban van. Felérünk a lapos tetőre, hamarosan megpillantjuk a **Nagymagashegy** (1598 m) csúcsát jelző vasgúlát, ami a **második ellenőrzőpont**, és egyben a túránk legmagasabb pontja. A túra távjának kb egyhatodát (**12,3** km) tettük meg, azonban a szintemelkedések közel felét (1320 métert) magunk mögött hagytuk.

A csúcsról dél felé indulunk tovább a gerincen. Előttünk jobbra az Asztag csúcsa, balra pedig a Borzsa-havas gerince húzódik. Kvadokkal is járt, enyhén lejtő úton haladunk. A csúcstól 410 méterre egy kis nyeregponton balra ösvény ágazik (balról kerüli a magaslatot), azonban mi továbbra is a kvaddal járható utat követjük. Hamarosan hirtelen balra, meredeken lefelé DK-i irányba fordulunk a kvaddal járt, helyenként áfonyabokrokkal szegélyezett útvonalon (NEM az Asztag felé vezető kis gerincösvényt választjuk). Jó idő esetén látszik a következő, tőlünk balra eső nyeregpontban egy elágazás, ahol a gerincről majd balra le kell térnünk a Sipot-vízesés felé. Előtte még jobbról, hátulról gyenge ösvény torkollik utunkba az Asztag felől. Balra tőlünk a Nagymagashegy magasodik. A jobbról érkező kis ösvény torkolata után 700 méterrel, a rajttól **13,9** km-re érünk a fentebbről már megfigyelt elágazásba. NEM a gerincen továbbvezető kvados nyomot, hanem az **enyhén balra tartó ösvényt választjuk (!!!)**. Az útvonalunk elvileg számozatlan sárgával van jelezve, de a Nagymagashegy után, az erdőhatár fölött korábban sem találkoztam jelzésekkel, az erdei szakasz elején pedig a bejárás során le voltak kaparva a sárga sáv jelek. A jól követhető ösvény egyre meredekebben ereszkedik a Sipot-vízesést rejtő Plosanka-patak völgye felé, a völgyben Pilipec (Fülöpfalva) házai láthatók. A gerinc elhagyása után 740 méterrel az út jobb oldalán kis **forrást** találunk. A forrás merítő, vagy inkább „szürcsölős”; de tiszta, hideg vizet ad. A napsütéses gerincvándorlás után jól esik a frissítés. A forrás után hamarosan elérjük az erdőhatárt, ahol felfedezhetjük a szám nélküli sárga sáv jelzés hűlt helyét. Kövessük a kijárt ösvényt, ami az eredeti nyomvonal kanyarjait több helyen lerövidíti. Tisztásokkal tarkított, helyenként köves ösvényen ereszkedünk. **15,5** km-nél **patakot** keresztezünk, két farönk segítségével. A patakban egy nagy sziklán kopott sárga jelzés látható, ezeket nem tudták eltüntetni. Az átkelés után balra fordulunk, és alig lejtő szekérúton haladunk. Néhány további tisztás után erdőbe bújunk, ahol először vízszintesen haladunk. Balra alattunk a völgyben a patak zúgása hallatszik. Az út ereszkedni kezd, egyre meredekebben.

A patak után bő 1 km-rel egy nagyobb rétre érünk (közben megjelennek a sárga jelzések), amin a sok-sok tűzrakóhely és a sátrazók a vízesés és a parkoló közelségét

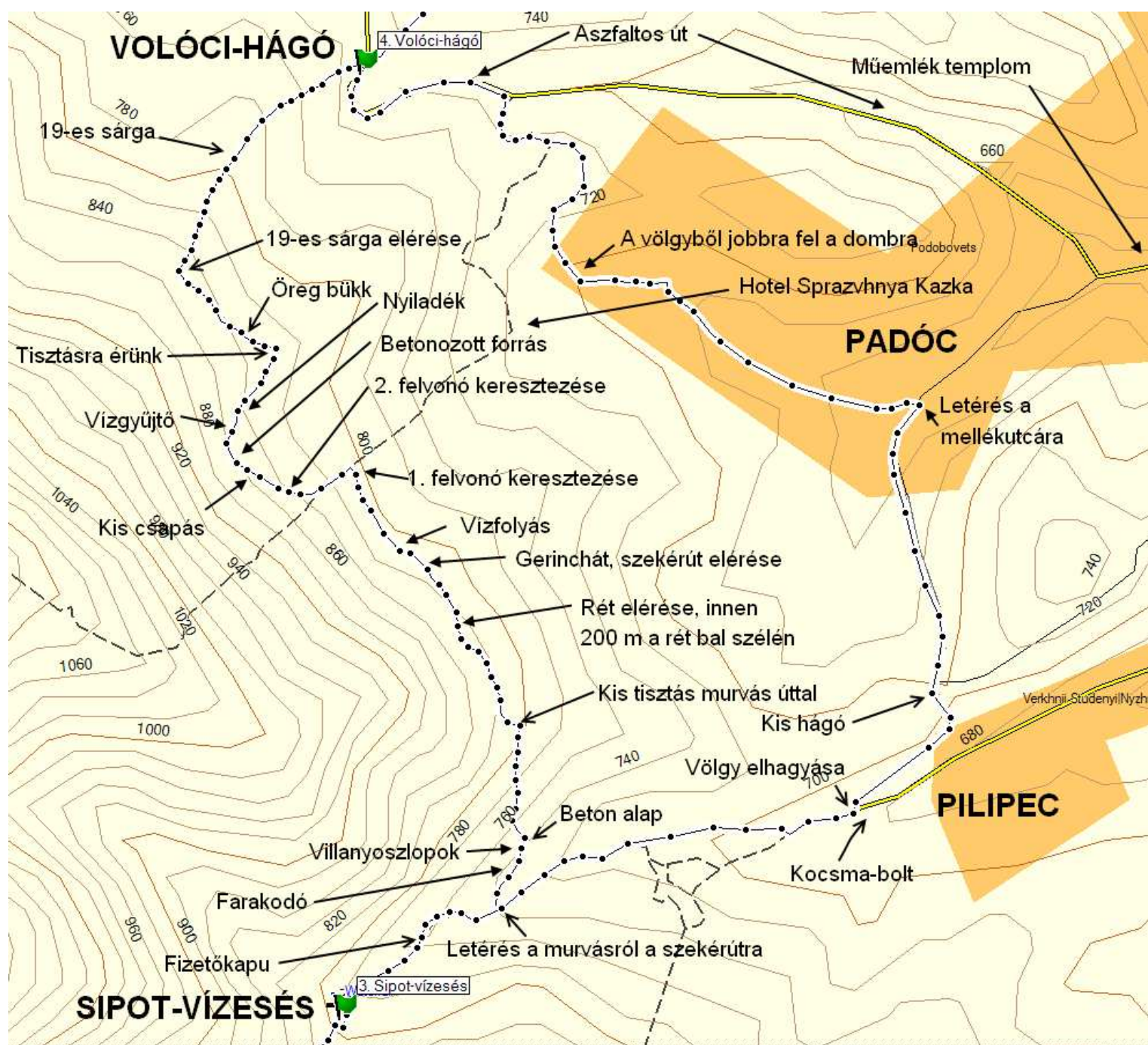
jelzik. Jobbra feljebb általában egy indiántábor áll. A rétet elérve balra tartva ereszkedünk, a szekérúton. **A réten 190 m-t megtéve, a rét alsó szélét elérve (mielőtt beérnénk az erdőbe a szekérúton) hirtelen balra fordulunk**, és nagyjából a rét szélét követve indulunk el, az eddigi irányunkhoz képest majdnem **visszafelé**. A gyenge szekérút a rét széléhez képest enyhén jobbra bebújik az erdőbe, és egyértelművé, erősebbé válik. Most tőlünk jobbra esik a patak, és a vízesés; a patak túlsó oldalán a bejárás során látszott a vízeséshez vezető ösvény fakorlátja; ezt most lehet hogy nem látjuk a lomboktól. Oda kell majd kijutnunk, kis kerülővel. Kellemesen lejtő utunk **levezet a patakhoz**. A patakon átkelve lefelé indulunk a patak mentén. Itt nincs semmiféle út, de kb 40 méter megtétele után, a völgy összeszűkülése előtt gyenge ösvényen balra kapaszkodjunk fel pár métert. A bal oldali tisztásról járt ösvény érkezik, amin jobbra fordulunk. Jónéhány kidőlt fa nehezíti a haladásunkat, azonban itt már jól járt ösvényünk van. A patakátkelés után 200 méterrel kiérünk a **vízesés** tetejéhez, ahol már fakorlát is található. Alattunk a vízesés, jó idő esetén lent kisebb tömeg szokott összegyűlni. A jobbról korláttal biztosított ösvényen ereszkedünk, néhol lépcsők is vannak. A korlát megjelenése után 130 méterrel a korlátos ösvény kétfelé ágazik, mi a jobb oldali ágat választjuk, ami levezet a patak mellé. A farönkökből kirakott, majd korlátos ösvényen jobbra fordulva rövid kitérőt teszünk a látványos vízeséshez. A vízesés **17,2 km-nél** található, ez a **harmadik ellenőrzőpont**. **A kérdésünkre a választ azonban csak kicsit lejjebb kapjuk meg**. Közvetlenül a vízeséshez is mehetünk, néhány sziklán felkapaszkodva. *Jó idő esetén érdemes egy hűsítő zuhanyt igénybe venni; 2 dologra figyeljünk: a szemüvegünket vegyük le, illetve erősen tartsuk a nadrágunkat, mielőtt beállunk a dögönyöző alá. (2010-ben itt semmisítettem meg a szemüvegemet).*

A 12 méter magas, három lépcsős vízesés megtekintése után visszafordulunk, és a Plosanka-patak mentén indulunk lefelé. A patak mindkét oldalán sétány vezet, mi a patakon átívelő első hídon átkelünk a patak menetirányunk szerinti jobb oldalára, és ott folytatjuk utunkat lefelé. Kis tisztáson fedett, „talponálló” pihenőhelyek találhatók. Ugyanitt az út jobb oldalán néhány **faoszlopon állatok képe** látható, azok ukrán és latin nevével. **A harmadik ellenőrzőpont kérdése a szarvasokat ábrázoló táblára vonatkozik.** Jobbról belénk torkollik a sárgával jelzett szekérút, amit még a vízesés előtt hagytunk el, balra esővédő házikók állnak. A vízeséstől 450 méterre járunk, egy gyaloghídon átkelve elérjük a vízeséshez tartozó szuvenírboltnak és fizetőkapunak helyet adó faházat. A fentről érkezőktől nem szoktak belépődíjat kérni, azonban nem árt ha van nálunk valamennyi hrivnya. Idáig lehet autóval, kisbusszal feljönni, érthető tehát a nagy tömeg. A patak túloldalán kis forrás látszik. A fizetőkaputól lefelé indulunk a murvás úton. Balra vendéglő látható. Gyakorlatilag a szuvenírbolton és a vendéglőn kívül nincs semmilyen egyéb vásárlási lehetőség a túra során; leszámítva az utolsó kilométereket.

Figyelem!!! A következő ellenőrzőpontig tartó szakasz igencsak bonyolult lesz. Aki GPS-szel közlekedik, annak nem lesz problémája. Itt a megszokottnál is részletesebb leírással próbálom segíteni a GPS-szel nem rendelkezőket, hiszen a szervezőknek várhatóan nem lesz kapacitása szalagozással segíteni a tájékozódást. Ha valaki mégis úgy érzi, nem vállalja be a kb 2,5 km-es, erősen koncentrált szakaszt, annak a következő keretes bekezdésben egy alternatív utat tudok ajánlani. Ez a változat egyszerűbb, és biztosabb lehet. Aki GPS nélkül bevállalja a bonyolultabb szakaszt, és mégis végérvényesen eltéved, annak érdemes tudni, hogy NEM kell balra a nagy hegyekre fölenni, hanem inkább kelet-északkelet felé (lefelé) érdemes „menekülő útvonalat” keresni, Padóc községen át.

Padócon a síközpontot, vagy a síközpont aljában található „Hotel Spravzhnya Kazka”-t kell keresni, majd onnan a Volóci-hágóba (pereval Volovetsjkyj) kell eljutni az ellenőrzőponthoz. Padóctól már az alternatív változat leírása is a segítségünkre lesz.

Az alternatív szakasz 1,8 km-rel hosszabb, és 40 m-rel kevesebb szintemelkedést tartalmaz; mint a másik (koncentrált) változat.

Akkor vágjunk bele; GPS híján fokozottan figyeljünk a leírásra, és használjuk a térképes segédletet! A fizetőkapu előtti hídtól 250 méterre a 35-ös számú, sárga jelzéssel is ellátott villanyoszlopnál balra letérünk a murvás útról egy **gyenge szekérútra (17,9 km)**; ami egy áteresz segítségével keresztezi az út melletti kis vízfolyást. Ez a szekérút fölfelé vezet. Az út egyes szakaszait illemhelynek használják. **Farakodónak** látszó placcra érünk, jobbra kis tisztáson pihenőhely. A „placc” bal szemközti sarkában, **pici, mocsaras** vízfolyáson át van vetve néhány farönk. Itt egy kis ösvény indul a fenyőfák közé. Átkelünk a farönkök igénybevételével, és egy kis ligetes rétre érünk, ahol néhány **villanyoszlopot** látunk. A villanyoszloptól kissé balra tartunk, a szűk ösvényen. A murvás út elhagyása

után 190 méterrel elérünk egy (a bejárás során még) **félkész házikóhoz**.

A házikónál balra fordulunk enyhén emelkedő szekérúton. Előttünk fenyőfák, mögöttük jobbra látszik egy füves terület. Jobbra tőlünk (alattunk a völgyben) Fülöpfalva látszik. Balra kis erdősávot keresztezünk. Kicsit megindul fölfelé az út a réten, de aztán a rét felső részén jobbra fordul, meredeksége csökken. A néha kicsit gyenge, emelkedő, helyenként nedves szekérúton haladunk, fenyőfák között. Az út szűk, helyenként **vízmosásos**. Később szelídjül az út meredeksége.

A házikótól 360 méterre **kis tisztásra** érkezünk, aminek a **tőlünk balra, előre eső sarkát** fogjuk megcélozni. A balról jobbra vezető, (előbbihez képest) széles, erős úton jobbra hamarosan ki lehetne érni (kb 100 m) a korábban már látott nagy füves hátra, de NEM erre kell mennünk. Az erős utat szinte csak keresztezzük, majd tőle jobbra van egy viszonylag ritkán járt szekérút (az erős úttól az óramutató járása szerinti második szekérutat választjuk). Ezen a szekérúton először pár métert emelkedve, majd kb vízszintesen indulunk tovább (**ha itt nagyobb emelkedővel találkozunk, akkor rossz helyen járunk**). Apró tisztások és fenyvesek váltogatják egymást. Nincs elágazás, és kb szintben haladunk. Helyenként levágott fenyőgallyak hevernek az úton. Egy tisztáson balról hátulról gyenge szekérút csatlakozik belénk.

Az elágazásos tisztástól 320 méterre, tehát a házikótól 680 méterre kiérünk egy **nagy rétre**. Közvetlenül előtte a jobb oldalon 2 évvel ezelőtti, viseltes sárga szalagot találtam. A réten a nagyon gyenge szekérút jobbra lefele vezetne egy erdőfoltot jobbról kerülve. Azonban mi balra, (út, ösvény nélkül) maradunk a tőlünk balra eső **erdő szélén**. Kb szintben (először kicsit emelkedve, majd kicsit lejtve) haladunk az erdő széle alatt; 200 métert teszünk meg az erdő szélét követve.

A kis **gerincháton** keresztezünk egy lefutó, viszonylag erősebb szekérutat (jobbra lent látható Padóc felső vége), ismét szekérút van a lábunk alatt. Kb az eredeti irányt tartva enyhén lejtve indulunk tovább. NEM határozott jobbra, NEM balra föl, hanem enyhén lejtve, szembe. (Balra egyébként 2 út is vezet fölfelé.)

Az enyhén, majd kicsit erősebben lejtő úton a gerinchát elágazásától 160 méterre egy **vízfolyást** keresztezünk, utána követjük tovább az enyhén emelkedő, tisztások, fenyvesek között vezető utat.

A vízfolyás keresztezése után 140 méterrel **sífelvonó nyiladékát** érjük el. Jobbra látszik a sípálya alja, a (Podobovec) Padóc széli házakkal. Azonban mi NEM arra tartunk, hanem az (első) sífelvonó után balra fordulunk, és a hegyről lefutó, szétjárt út tövéig megyünk. Mielőtt az emelkedő meredekre váltana a sípályán (160 méterrel a nyiladék elérése után), jobbra fordulunk egy tisztásra. A második sífelvonó felé haladunk, a jobbos forduló után 80 méterrel keresztezzük azt. Itt tőlünk balra van egy **áteresz**, a síelőknak. Eddigi irányunkat tartva, a tisztás keskeny nyúlványáról indulva megy be az erdőbe egy nagyon **gyenge kis csapás**. Talán állatok járnak csak itt, a csapás enyhén emelkedik; ezt kell követnünk.

Az áteresz után 150 méterrel elérünk egy kis rétet, ahol két (egy betonból, egy fából készült) használhatatlan **forrást**, és egy félbehagyott házikó **beton alapját** találjuk. Addig

ne is induljunk tovább, amíg ezek nincsenek meg. Az áteresz nincs messze, lehet próbálkozni. A betonozott alap tőlünk jobbra esik. Vízzintesen megyünk a réten, és a rét szemközti oldalán vezető szekérúton viszonylag meredeken jobbra lefelé fordulunk. A következő réten rögtön jobbra találunk egy vasrácsos, fa deszkákkal megalkotott, **vízgyűjtőnek látszó forrást**. Tudunk vizet tölteni, ne hagyjuk ki a lehetőséget.

Itt balra fölfelé egy **nyiladék** (sípálya?) vezet, felvonó nélkül. Ez a nyiladék jobbra is vezet (keresztezzük). Jobbra követi egy vízmosásos árok, ami akár út is lehetne. NEM a nyiladékon megyünk, hanem a mi utunk balra, jól láthatóan bevisz a fenyőfák közé, vízszintesen, majd enyhén emelkedve. Az erdő elérésénél néhány **szikla** látható az út mellett. Az út az erdőben elkezd lejteni, majd vízszintesen halad. A nyiladék elérése után 240 méterrel kiérkezünk egy tisztásra. Jobbról érkezik egy út letről, és balra fölfelé is megy út. Balra az óramutató járása szerinti második (!), kevésbé járt, füvesebb úton enyhe emelkedőn elindulunk.

Beérünk a fák közé, Az elágazás után 100 méterrel jobbra egy öreg, korhadó, lecsonkolt **bükkfa** áll. Ezután az út vízszintesbe vált. A bükkfa után 50 méterrel kis ösvény tér balra, de mi maradunk a jóval erősebb szekérúton. Később a szekérút kicsit emelkedik. A bükkfától 250 méterre egy **irtáshoz** érünk szemben bükk szálerdő látszik. Keresztezzük a **19-es sárga** jelzést, túl vagyunk egy tájékozódásilag nehéz szakaszon. Ha sikerült végigkövetni az előírt utat, akkor a nap folyamán várhatóan már nem lesz több tájékozódási problémánk. Jobbra található a Volóc-Padóc közti hágó; ezért jobbra, a hágó felé indulunk. A 19-es sárga az első métereken nehezen járható, így először inkább a vele párhozamos dózerutat kövessük, jobbra lefelé! Később már rá tudunk menni a sárgára; az erősebb út, és a sárgával jelzett turistaút párhuzamosan fut, mindegyiket választhatjuk, határozottan lefelé vezetnek. Megnyílik a kilátás. Jobbra az első dombtetőn sífelvonó látszik. Hamarosan szemben megpillantjuk a **hágót** az aszfaltos úttal. Szemben szekérúton a hágó utáni folytatást látjuk. A lejtőn összesen 730 métert haladva leereszkedünk a hágóba, ahol a **negyedik ellenőrzőpont** található. A hágó a volóci és az ökörmezei járás határát képezi. Érdemes megcsodálni, vagy akár kipróbálni a zöld-fehér erdészeti tábla melletti óriás-libikókát. **20,8** km-t tettünk meg idáig, 731 m magasan vagyunk, a volóci és az ökörmezei járás határán.

Alternatív útvonal a Sipot és a Volóci-hágó közé

Ha nem merjük bevállalni a koncentráls szakaszt, akkor a vízesés utáni fizetőkaputól a völgyi, **murvás** úton haladva érjük el Pilipec (Fülöpfalva) falut. A fizetőkaputól 540 méterre a murvás út aszfaltosra vált. Jobbra nagyobb, többemeletes szállodaépületek állnak. A fizetőkaputól 1,1 km-re keresztezzük a Plosanka patakot, a hídján látható az utolsó sárga jelzés. Az aszfaltos völgyi úton maradván jobb oldalt a Plaj nevű **kocsma-kávézó-bolt** látszik, ahol lehet frissíteni (Padócon nem érintünk hasonló egységet). Itt az út bal oldalán egy igénytelen hulladékgyűjtő mellett a villanyoszlopon rejtélyes kék jelzést vehetünk szemügyre. Az előző hídtól 200 méterre, a második patakhíd után közvetlenül balra, fölfelé, Podobovec (Padóc) felé vezető, emelkedő, murvás utat kell választani. 370 m után kis nyeregbe érünk; nem törődünk a balra, majd jobbra ágazó utakkal; az erős utunkon haladunk az innen már látható Padóc felé. Balról **Padóc** házai kísérik, a nyeregponttól 900 méterre, **patak keresztezése** után rögtön balra, egy oldalvölgyben vezető poros/sáros utcára kell térnünk. Balra két mellékutca is indul, de mi a jártabbat választjuk, kis patakot keresztezve. 760 méter után utunk derékszögben balra törik, és átvezet a patakon. További 270 métert megtéve elágazásba érünk, itt egy kis pihenőhely áll, **kerekes kúttal**. Balra látszódnak a sípályához tartozó szállásépületek, üdülőházak (pl a Hotel Sprazvnya Kazka)

Jobbra fordulunk, vízéren átlépve elhagyjuk a falut. Tőlünk balra a 228-as számú villanyoszlop áll. Meredeken indulunk a dombhát felé. Balra sípályák látszódnak. Az út eleinte a villanyvezeték nyomvonalát követi, majd vízmosásossá válik, és a jobb oldalt húzódó fakerítést követjük. A kúttól 310 méterre elérjük a dombhátat, és keresztezzük azt (nem törődve a dombhát vonalát követő úttal), tőlünk jobbra befejezetlen épület áll, rövid ideig vízszintesen haladunk. Villanyvezetékét keresztezzük, utunk balra ível. Az előző elágazástól 200 méterre egy erősebb útba futunk, jobbra, lefelé fordulunk rajta (ez az út jön a sípálya alja felől). 230 méter után elérjük az aszfaltutat. Hamarosan megpillantjuk a hágót, az aszfalton 580 métert megtéve egy éles kanyar után érünk föl a hágóba, ahol a **negyedik ellenőrzőpontot** találjuk (**22,6** km, de a későbbiekben az eredeti útvonalon mért **20,8** km-t vesszük figyelembe).

Az ellenőrzőpontot elhagyva keresztezzük az aszfaltutat, és a szemközti gerincre felvezető, jól járt dózerutat követjük. Erre vezet a **19-es sárga** jelzés is, de a hágó után csak 270 méterrel látjuk az elsőt, a szemközti facsoport egyik fenyőfáján. Kb 11 km-en át, egészen a Kisszolyvai-hágóig ezt a jelzést kell követnünk. Az első jelzéstől 210 méterre egy **torony** mellett haladunk el. Közvetlenül előtte, balra egy gyengébb útra térnek a **30-asok**, ez ne tévesszen meg minket; nagyjából az eddigi irányunkat tartva haladunk a nagyfeszültségű vezeték tartóoszlopa felé, majd áthaladunk a vezeték alatt. Jobbra tőlünk szépen látszik a Borzsa-havas gerince, alatta sípályák és üdülőházak. Szembe, kissé jobbra a Gorgánok vonulatai húzódnak. A kellemes gerincúton haladva a toronytól 850 méterre elérünk egy fontosabb nyeret, útelágazásokkal. A szemközti dombtetőn látható fenyvest célozzuk meg a leginkább kijárt, több párhuzamos nyomvonalra szakadó úton, tehát a lehető legmeredekebben emelkedő utat választjuk. Érdemes néha hátranézni, többek között a délelőtti bejárt hegyekre. Balra a Pokol-bérc csúcsa látható, jobbra tiszta időben akár a Fekete-bérc 1700 m körüli gerince is kivehető. 90 m színtemelkedéssel érjük el az erdőt, balra kiszáradt, vékony fenyőfán alig észrevehető sárga jelzés. Kellemesen hullámzó úton haladunk a dombháton; az erdőt helyenként régebbi irtások váltják. Jobbra egy szemétkupac jelzi, hogy még nem vagyunk elég messze a településektől. Előbb bal, majd jobb oldalunkon rövid ideig kis tisztás mentén haladunk. A jobb oldali tisztás végén, a sárga jelnél a bal oldali, erősebb, lefelé induló utat kell választanunk (a jobb oldali út levezet a völgybe Roztoka faluba). A 750 m erdőkkel tarkított szakasz után egy nagyobb rétre érünk; a füves gerincen, kényelmes úton haladunk. Jobbra kis facsoport, a völgyben Roztoka; látszik a templom is. A réten 1,3 km után (egy enyhe jobb kanyart követően) jobbról erdőt érintünk; szelíd kanyarokkal követjük a gerincet. Később balról szegődik mellénk erdő; ahol egy kis nyereg után a bal oldalon lilára festett fém **kereszt** áll (**25,8** km).

Az emelkedőn a bal oldali erdőt keskeny erdősáv váltja, majd az is elfogy. A kereszttől 400 méterre az elágazásban az utolsó bal oldali fán látható, lekapart jelzésnél jobbra fordulunk, enyhén emelkedő úton. Eleinte vízmosásos földúton haladva felérünk a dombtetőre. Jobbra a völgyben Roztoka, fölötte a Borzsa-havas gerince. A dombtetőn balról hátulról (Kisszolyva felől) belénk fut egy út; enyhe lejtőn, füves gerincen haladunk a következő nyereg felé. Balra látható a Csap-Lemberg vasútvonal kettős alagútja. A komolyabb vasúti műtárgyakat szigorúan, fegyveres őrkkel őrzik; láthatóan el van kerítve az alagutak bejárata. A vasút mellett látszik az őrbódé, és a hozzá tartozó laktanya. A kis nyereg után újabb rövid emelkedő jön, a két ágra szakadó út bal oldali ágát választjuk, 380 méterrel később egyesülnek az ágak. Az előttünk lévő kis dombtetőtől balra vezet utunk. Lejtő után jobbról hátulról füves szekérút érkezik. Tőlünk

jobbra erdő van; a baloldalon lent a vasútvonal kanyarjait, Kisszolyva házait, a hegyes Pokol-bércet és a lapos Róna-havast láthatjuk. Jobbra a fenyőfák között kis pihenőhelyet fedezhetünk fel. Jobbra vízszintesen füves szekérút vezet a fenyvesbe, de mi enyhén balra, az emelkedő utat választjuk, kopott sárga jel is segít. 150 méterrel később balra is leágazik egy gyengébb út, erdőbe érve meredeken emelkedünk a vízmosásos úton. Megszelídül az emelkedő; az erdőben összesen kb 350 métert megtéve **hősi emlékmű**nél rétre kiérve elérjük túránk **ötödik ellenőrzőpontját**. Az emlékműn békében megfér egymás mellett a kereszt és az ötágú csillag. A bejárás során az emlékmű előtti emelkedőn, majd a Kisszolyvai-hágó előtt még több helyen kidőlt fenyőfák nehezítették a haladást. Ezeket a későbbiekben külön nem említem, remélve hogy a túra idejére már el lesznek takarítva.

Az emléktábla szövege a következő: *Itt vannak elhantolva ismeretlenül (névtelenül) a Nemzeti Hadsereg háborúban bátran harcoló elesettjei, akik Mizshirja (Ökörmező) felszabadításáért harcoltak 1944 októberében. Az emlékművet 1962-ben állította: a Mizshirjai erdőgazdálkodási üzem és a Lenin kolhoz előjárói. /Mizshirjai járás*

1000 m magasan járunk a Rabocsin nevű csúcs közelében (**28,7 km**). Az 1009 m magas csúcs tőlünk DK-i irányban, 300 méterre van; de nem érdemes felkeresni; nincs ott semmi érdekes; csak egy szűrőbélyegzőnek is használható erdészeti jel.

A jobbról érkező (kidőlt fákkal borított) út tehát csúcs felől jön; mi a gerinc jobb oldalán húzódó rét felső részén haladunk a jártabb úton, vízszintesen. Jobbra eddig nem látott hegyek tűnnek fel, a Kárpátok vízválasztóján túl. 200 m után az út jobb oldalán kis **betonoszlop** áll, rövid szakaszon erdőben haladunk. A következő rétre kiérve 60 m után a gyenge elágazásban a bal oldali, enyhén emelkedő ágot választjuk. Az erdőbe érve sárga jelzés mutatja, hogy jó helyen járunk. A gerincen vezető, ritkán járt utunktól balra keskeny tisztás húzódik. Balra Kisszolyva temploma, és Volóc látszik. Kis nyeregben visszatérünk a korábban elhagyott rétre, amely hamarosan véget ér, enyhén jobbra sárga jelzés és egy (kidőlt fa által kissé eltakart) betonoszlop irányába indulunk. Az erdőben enyhén lejtő úton 200 métert teszünk meg. Mielőtt kiérnénk a következő rétre, az út jobb oldalán az út alatt pár méterre kis árokban egy **időszakos forrás** fakad (**29,6 km**), amit a kivágott fák miatt kicsit nehéz megközelíteni. **Sokáig nem fogunk vizet találni, érdemes itt megtölteni a kulacsainkat, ha van rá lehetőség!!!** Ha esetleg nem folya a forrásból a víz, akkor lejjebb az árokban érdemes próbálkozni. Az útra visszatérve jobb oldalunkon 350 méteren keresztül rét húzódik; majd egy betonoszlopnál, emelkedő úton erdőbe érünk. A gerincre visszamászva hamarosan lejtőbe kezdünk. Errefelé (talán az erdőnek köszönhetően) viszonylag sűrűn láthatunk sárga jeleket. Balra irtás néhány fával, jobbra erdő. Kis nyeret elhagyva emelkedni kezdünk, balról is erdő lesz mellettünk. Elágazásban a jobb oldali, erősebb utat választjuk, amit balról fiatal fenyőfák sűrűn szegélyeznek. Ismét a gerincre érve dózerutat érünk el, amin enyhén jobbra fordulunk. Errefelé egészen a Kisszolyvai-hágóig csak mutatóban láttam jelzést, de emiatt ne aggódjunk. 310 méter után a jobb oldali, utat választjuk, ami leginkább a gerincen vezet; 190 m után ezek a párhuzamos ágak összefutnak (közben jobbra egy nehezen értelmezhető sárga nyilat láthatunk, mi mindig a gerincen vezető utat követjük). 90 m után elérjük a gázvezeték nyiladékát, ami egyben a történelmi Magyarország határa, a

Kárpátok leghosszabb egybefüggő vízválasztójának része; éppen ezért itt vezet a Kárpátok Koszorú nemzetközi túramozgalom útvonala (ez a Dél-romániai Vaskaputól a Pozsony melletti Dévényig vezet kb 2500 km hosszan). Alapvetően a gázvezeték nyomvonalát fogjuk követni egészen a Javornikig, bő 3,5 km-en át. Egyenesen tovább, kis emelkedő után lejtőn haladunk a Kisszolyvai-hágó felé. Közben az út jobb oldalán **fém doboz** áll. Balról irtás kísért. Megpillantjuk a **Kisszolyvai-hágót**, a távvezetéseket, a gerincen a gázvezeték nyiladékában utunk folytatását. Jobbra egy villanyoszlopon **14-es sárga** jelzés látszik (idáig a 19-es sárgát követtük). A 14-es sárga a Kárpátok vízválasztóján halad hosszasan; a Javornikig ezt fogjuk követni. **Nagyon fontos, hogy még csak véletlenül se kelet felé menjünk a sárgán!!! Ez ugyanis az ellenkező iránya a vízválasztónak.** A 975 m magas Kisszolyvai-hágóban (**32,3 km**) a térképek többsége (pl Dimap, Kárpátalja 1: 250 000) egy vastaggal jelölt utat ábrázol. A Dimap térképe ugyanúgy ábrázolja a Kisszolyvai-hágó útját, mint a Volóci hágó aszfaltos országútját. Itt azonban egy olyan földút vezet keresztül, ami személyautóval nem járható; a mellékelt térképünk alapján is egy erősebb útra számítottunk volna.

Beszkid vasútállomás megközelítése

Ha valami miatt a túra feladására kényszerülünk, akkor érdemes tudni, hogy a Kisszolyvai-hágótól **1,4 km-re** eső **Beszkid vasútállomásról** délután két vonat megy Munkács felé. Ha oda szeretnénk lejutni, akkor a hágóban átvezető földúton jobbra, a vízválasztó túloldalán ereszkedünk fenyvesben. Távvezetéseket keresztezünk, majd rétre kiérve kis nyeregbe jutunk. Itt (380 méterre a Kisszolyvai-hágótól) a romos fakerítés után a jobbra, lefelé induló szekérutat kell választanunk, ami hamarosan fenyvesbe ér. Rövid szakaszon a korábban már keresztezett távvezeték szegődik mellénk. A kis nyeregponttól 720 méterre rétre érünk, ahol az alattunk, tőlünk jobbra eső szekérútra ereszkedünk, kis ösvényen. Egy keveset haladunk a szekérúton, majd kis ösvényt keresve a jobbra található vasútállomásra ereszkedünk. Szerencsés esetben az „Üdvözljük Kárpátalján” tábla közelében érjük el a síneket, ahol balra fordulva rövidesen az állomás épületéhez érünk. Rossz idő esetén be tudunk húzódni a váróterembe. A nyelvi nehézségekkel megküzdve a forgalmi irodában szép pecsétet szerezhethünk az itinerünkbe. **Az ukrán idő szerint 17.37-kor és 21.13-kor induló vonatokkal 3 megállót megtéve kb 25 perc alatt Gukliv-ba érünk; innen országúton Volóc központja felé indulva 2 km után érhetjük el a célt.** Érdekes módon a távolsági vonatok menetrendje is ki van írva az állomás falán (Volóc felé a 18.33-kor induló vonat jöhetne szóba), de ezekre a vonatokra az interneten közzétett menetrend szerint itt nem lehet felszállni...

A hágóban két narancssárga oszlop is áll. A hágón átvezető úton balra indulunk (a bal oldali narancssárga oszlop felé). Az oszlopnál balra elfordul a Kisszolyva felé tartó út; mi jobbra fordulunk a távvezetésekre felé. 3 távvezetést keresztezünk, az elsőnek a jobb oldali oszlopán az úttól kicsit távolabb sárga jel látható. Vízmosásos úton haladunk a gázvezeték nyiladékában fölfelé. Az első magaslaton (760 méterre a hágótól) az út két oldalán piros dobozok vannak. Ezek az objektumok (narancssárga oszlop, piros doboz) a gázvezetékekkel kapcsolatosak. A csúcs után lejtő jön; látszik a nyomvonal; hátul a következő ellenőrzőpont, a Javornik magasodik. A lejtő aljában az út két párhuzamos ágra szakad; a bal oldali, füvesebb ágot választjuk.

Fakultatív vízszerezési kísérlet: A kettéágazás után kisvártatva balra, az erdőbe fordulva a tőlünk balra induló árkok összefutásánál, a gerinctől kb 130 méterre a közelben eredő patak vize kis **forrásként** van befogva, ez a bejárás során szépen folyt, és ihatónak bizonyult. A rét szélén pásztorszállás áll, vigyázzunk a kutyákkal. Ha az árkokban éppen nincs víz, akkor kérjük a pásztor segítségét, a közelben kell lennie ivóvíznek. A fakultatív kitérő után szomjunkat oltva visszakapaszkodunk a gerincre, itt balra indulunk.

Utunk kellemesen hullámszik. 270 m után kis dombtetőn narancssárga oszlopok állnak. Balra szép kilátás nyílik a Borzsa-havasra. Az oszlopok után 430 méterrel fenyőfán sárga jel látszik. A gázvezeték megmássza, az út jobbról megkerüli a kis hegyet; mi az utat követjük. A hegy után újra csatlakozunk a nyiladékhöz, melynek közepe egy rövid szakaszon sziklás. A párhuzamosan futó utak közül válasszuk a szimpatikusabbat. A csúcs előtti utolsó, rövid emelkedő előtt egy balra kiágazó szekérút megkerüli a csúcsot. A vezeték nyomvonalát követjük fölfelé. Jobbra szép vasúti viadukt, mögötte Oporets falu látszik. Az emelkedő legvége elég meredek, felérünk a **Javornik** 1121 m magas csúcsára, mely a **hatodik ellenőrzőpontunk (35,4 km)**.

Az ellenőrzőponttal kapcsolatos **objektum** egy kevéssel a tényleges csúcs előtt található, de magát a csúcsot nem jelzi semmi. Az objektum után 30 méterrel, az út bal oldalán található kényelmes köveken megpihenhetünk. Az objektumnál a felérkezési irányunkhoz képest (!) jobbra kell fordulni egy gyenge szekérútra (ami valójában inkább kvados út); tehát az észak-északkeleti irányt kell követnünk. **Elhagyjuk a gázvezetékét** és a vízvásztót; és a vízvásztó túloldalán folytatjuk az utat a Vereckei-hágóig. Egészen a hágóig nem is fogunk találkozni turistautakkal. Az áfonyabokros tisztáson 100 métert megtéve utunk jobbra, erdőbe vezet. Az erdőben mindössze 190 métert teszünk meg, a bejárás során tapasztalt kidőlt fákkal a túra során remélhetőleg már nem fogunk találkozni. A réten balra fordulunk, és a facsoportokkal tarkított rét bal szélét követjük, a kis gerincen vezető, ritkán járt szekérúton. Jobbra Oporets és a vasúti viadukt látható. 900 méter közel vízszintes szakasz után lejtőbe kezünk, az erdőt balról irtásrét váltja föl. Kis nyereg előtt a rét összeszűkül, utána újra rétre érünk. Szelíd hullámszállal követjük a gerincet, a bal oldali erdőt kis időre rét váltja föl. Előttünk nagyfeszültségű vezeték látszik. Enyhén balra, erősebb lejtővel fordulunk az Oporets és Verkhnyanka közötti **hágóba**, amely 975 m magasban van. A hágó előtt újra megnyílik a rét, balra, a rét túlsó oldalán az I. világháborúban lemészárolt szicsgárdisták (ukrán partizánok) **emlékműve** látszik. **37,9 km-nél** keresztezzük a hágón átvezető **murvás utat**, a Kisszolyvai-hágóban is legalább ilyenre számítottunk volna.

A távvezeték oszlopa felé tartunk. A murvás úttól 130 méterre, a **távvezeték**et elérve a szekérúton balra fordulunk. A nyiladékban 100 métert megtéve jobbra, erdőbe fordulunk a szekérúton. Az emelkedő út az erdőben enyhén jobbra fordul, tőlünk balra kis völgy húzódik. Az erdőben 400 métert megtéve a tőlünk balra induló árokban a bejárás során forrás fakadt, de ez valószínűleg csak a hóolvadásnak volt köszönhető. 60 méterrel utána kis rét bal szélén megyünk, majd 150 méter erdős szakasz során keresztezzük a gerincet, és egy rétet elérve erősebb szekérútra térünk, ezen balra fordulunk. A rét bal szélén haladunk az előttünk magasodó füves hegyhát felé, balra fenyves. 360 méter után balról is elhagyjuk az erdőt, lapos nyeregbe érünk. Utunk a magaslat bal oldalán emelkedik, párhuzamos ágakra szakad. Válasszuk a jártabb, jobb oldali ágat. Balra szép kilátás nyílik a Javornikra és a Borzsa-havasra. Az erdő elhagyása után 490 méterrel, a párhuzamos ágak összefutása után utunk **derékszögben** jobbra fordul, a füves gerincen (NEM szabad a bal oldali, hamarosan erdőbe vezető utat választani). A kb 1100 m magas gerincen szelíden hullámszik, balra a völgyben Verkhnyanka falu húzódik, fölötte a Kárpátok vízvásztója. Velünk szemben, a gerincünkre kb merőlegesen megpillantjuk az 1155 m magas Sztanesa vonulatát, mögötte jobbra a Plaj 1165 m magas, füves háta

létszik, mi majd a Plaj felé fogunk továbbmenni. Az Sztanesa tetejét jobbra fenyőfák borítják, az oldalában vízszintes szekérút vezet. A térképen „gyárilag” jelölt forrásra nem számítsunk. Utunk helyenként vízmosásossá válik. A derékszögű elágazás után 1,05 km-rel kis erdőfolthoz érünk, ebben 70 métert megtéve, **közvetlenül az erdőfolt után hirtelen jobbra, fölfelé kell indulni (!!!)**.

Elhagyjuk tehát a „vízszintes”, jobban járt szekérutat. A jobbos letérő egyértelműen látható, de a réten gyengül az út minősége. Feltehetőleg csak kvadosok járnak erre, és ők is elég ritkán. A nyomvonal követhető, a keréknyomban nincsenek áfonyabokrok. Tőlünk balra az Sztanesa magasodik. Az emelkedő szelődül, 320 méter után a balról hátulról (az Sztanesa gerince felől) érkező, erősebb szekérútra csatlakozunk. Nagyjából az eddigi irányunk szerint haladunk a Plaj füves háta felé. A gerincút egyértelmű, kb 3,5 km-en keresztül nem lesz elágazás. A Sztanesa és a Plaj közötti nyeregben kisebb-nagyobb fenyőfa-csoportokat mellőzünk, a Plaj csúcsáig 850 métert teszünk meg a gerincen. A Plaj-ról (**41,8** km) már a következő két hegyünk, a Berdo, és tőle balra a névtelen „Kis-Berdo” is látható. Nyugat felé, a vízvásztó alacsony gerincén a Vereckei-hágó romos szállodaépületeit fedezhetjük fel. A Plaj-ról 55 méter szintvesztéssel kis nyeregbe ereszkedünk, előtte utunk párhuzamos ágakra szakad, és balról erdő kerül a közelünkbe. Érdekes módon itt az erdőhatártól lefelé lombhullató erdő következik, és csak utána, alattuk jönnek a fenyvesek. Az út párhuzamos, régi nyomvonalával nem törődünk, a jelenleg is használt, kijárt ágon haladunk. A nyeregből folyamatosan emelkedő, a gerinctől kissé balra vezető szekérúton haladunk a **Berdo** 1197 m magas csúcsa felé, amit a Plaj-tól 1,95 km-re, rövid, hirtelen emelkedő után érünk el. A csúcsot (**43,7** km) tűzrakóhely, némi szemét, és egy kis árok jelzi. Ez a legmagasabb hegyünk a Volóci-hágó utáni szakaszon.

A csúcsról lefelé indulva 100 méter után alig látható elágazásba érünk. Itt a jártabb, balra, lefelé vezető utat választjuk, ami elhagyja a hegygerinc tetejét. Előbb balra, majd jobbra kis fenyves látható, ereszkedünk a lapos völgyfő felé, közben szemügyre vehetjük a soron következő Kis-Berdo emelkedőjét. A csúcstól 670 méterre nehezen észrevehető elágazásba érünk. A jobbra forduló, jártabb ágat kövessük, amely megkerüli a szemközti, lapos völgyfőt. 300 méter után elágazásba érünk. Ide jobbról egy dózerút érkezik, ami itt véget is ér. Szekérúton balra fordulunk, és a Kis-Berdo-t vesszük célba. Enyhe lejtő után 85 méter szint vár ránk a csúcsig. Jobbra velünk párhuzamosan fut az erdő széle; helyenként közvetlenül mellénk szegődik a bükkös. Áfonyabokrokkal szegélyezett réten, enyhén balra ívelve érünk a Kis-Berdo tetejére. A dózerút végétől 1,2 km-re a szekérutunk lejtőbe kezd, előtte azonban balra tegyünk egy kis (2x70 méteres) kitérőt a **Kis-Berdo** csúcsára (**45,8** km), ami a **hetedik ellenőrzőpontunk**. A csúcsról körpanoráma nyílik, a nemrég bejárt Plaj-Berdo gerinc mellett a hátralévő utunkra is rálátunk, innen már egyértelműen látszik a Vereckei-hágó kiterjedt irtásokkal és romos épületekkel csúfított környéke. Túl vagyunk a túra nagyobb emelkedőin, innen a célig többnyire kényelmes, pihentető szakaszok következnek.

A szekérútra visszatérve azon balra, lefelé indulunk, 360 méter után erdőbe érünk. Alapvetően erdős, lejtős gerincút következik, 1 km-en belül **háromszor** is kisebb **tisztást** érintünk, ezek az úttól jobbra húzódnak. A bejárás során helyenként kidőlt fák, gallyak

nehezítették a haladást. A csúcstól 1,76 km-re alig észrevehető emelkedő következik, most járunk az „Erős erdő” nevű területen. Az erdő nem volt elég erős, a fenyőfák sok helyen az útra dőltek. Szerencsére már a bejárás során is részben járhatóvá tették az eredeti nyomvonalat. A fenyves ismét bükkösre vált, meredekebben kezdünk ereszkedni. Jobbról fiatal erdőnek köszönhetően van némi kilátás, többek között a Pokol-bércre. Jobbról a fiatalosból gyenge szekérutak futnak belénk. Köztük az utunk két párhuzamos ágra szakad. A jobb oldali, járható ágat választjuk. Hamarosan egy erősebb szekérutat érünk el, amin balra fordulunk, majd folyamatosan jobbra ívelve leereszkedünk a közeli nyeregben található rétre. A csúcstól 2,6 km-re érjük el a nyeret (**48,4 km**), ahol jobbra egy zöld-fehér erdészeti határjelző **oszlop** áll (18/19 számú).

Balra rét van, egy bekerített terület jobb oldalán vezet a legerősebb út Zsupany felé, de mi NEM arra megyünk, hanem szembe, egyenesen a fenyves felé tartunk. Azt az utat válasszuk, amely a legmagasabban megy be a fenyvesbe. A fák közé érve jobbra fordulunk itt kis elágazásban a jobb oldali, szélesebb ágat követjük. A kisebb fenyők után nagyobbak közé érünk, és egy erdészeti munkagépek által szétjárt, nyiladéokban haladunk egy irtás felé; a balról érkező kisebb utakkal nem foglalkozunk. Az **irtáson** 1 km-t fogunk megtenni. Szemben a Pokol-bérc csúcsa, alatta a Vereckei-hágó. A dombháton vezető úttól jobbra leharcolt fenyves található. Az irtáson balról hátulról út fut belénk. Az irtáson 560 métert megtéve **hármás elágazáshoz** érünk. Szemben rétet látunk Zsupany házaival, mi itt jobbra, a fenyves felé fordulunk. 30 méter után balról hátulról út csatlakozik hozzánk. A következő, balról érkező útnál egy mobil favágó házikót találunk (ha még nem vitték el). A házikó meglehetősen komfortos; kályha, asztal, pad, és munkavédelmi oktató anyag van benne -favágóknak. A lapos hegyháton a bejáraskor nagy farönkök heverték szanaszét. Enyhén balra tartva követjük a legerősebb, szétjárt utat, a helyes irányt a Vereckei-hágó adótornya mutatja. A házikótól 350 méterre balról az irtást rét váltja; jobbra fenyves. Balra a réten fakerítések húzódnak, a Sztrij folyócska völgyében Zsupany szélső házai állnak. Jobbról az erdőt rét váltja fel. A Vereckei-hágóba eredetileg a szemközti irtáson húzódó nyiladéokban szerettem volna felvinni a túrát, azonban a Sztrij-en való átkelésnél nincs híd, a víz erős sodrású, és combközépig ért... Ezért teszünk egy kis kerülőt Klimec felé. A rossz minőségű úton a murvás országútig megyünk, előtte jobbra meglehetősen lejtős foci pályája van (**50,8 km**).

Balra **Zsupany** széle, de mi az országúton jobbra fordulunk. Nagy forgalomra nem kell számítani, de ha szerencsénk van, akkor még menetrend szerinti busszal is találkozhatunk. Kis patakot keresztezünk (híddal). Balra az erdőben felünk párhuzamosan gázvezeték halad. Balra kis erdei pihenőhelyet láthatunk. Az erdő után keresztezzük a gázvezetékét, majd a nagyfeszültségű vezetékét, és elérjük **Klimec** fa oszlopokon álló helységnév-tábláját. 1,78 km-en át követjük az országutat, majd az egyutcás falu **aszfaltos** főutójára érünk. Feltehetőleg csak azért van itt aszfalt, mert az 1980-as moszkvai olimpia előtt erre vezetett a Kárpátaljáról Moszkva felé tartó főút. Ma már más nyomvonalon megy a főút, ezért úgy érezhetjük, hogy a világ végén járunk. Hiába aszfaltos az út, innen alig megy jármű a Vereckei-hágó túloldalára. Jobbra, távolabb a 3 tornyú templom látszik, de mi NEM erre megyünk. Az aszfalton balra kell fordulnunk, a Vereckei-hágó felé. Az elágazástól 240 méterrel az út bal oldalán **kútból** vizet tudunk vételezni. Nem próbáltam ki, de a helyiek is ezt a vizet isszák. Hamar

elhagyjuk Klimecet. A Sztrij folyóra érdekes jelzőtábla hívja fel a figyelmet. A **hídon** átkelve lassú, szerpentinés emelkedőbe kezd az aszfaltút. A hídról 90 méterre, balos kanyar végén kis ösvény indul jobbra. Használjuk ki a **rövidítési** lehetőséget, az árkon átlépve mászunk fölfelé. A következő 350 méteren háromszor is keresztezzük az enyhén emelkedő aszfaltutat; hol ösvényen, hol szekérúton haladva, néha fák között, de inkább réten. A harmadik keresztezés után egy hajtúrkanyarban érünk az aszfaltra. 40 métert az aszfalton megyünk, majd balra megtaláljuk a rövidítő ösvény folytatását. Felkapaszkodunk az út töltésére, balra, a hágó felé megyünk, enyhe emelkedőn. 360 méter aszfaltozás után nagyjából a **távvezeték** előtt jobbra térünk, és árkot átlépve kis szekérúton mászunk fel a vízválasztó gerincére. A gerincen futó murvás útig 120 métert teszünk meg. Itt jobbra, a már látható **verেকেi emlékmű** felé indulunk. Balra egy fán 14-es számú sárga jelzés. Kis parkolóhely után szépen kikövezett úton érjük el az emlékműt (**54,1** km), amely a bejárás során ukrán nemzeti színekben „pompázott”. Itt tanyázik a **nyolcadik ellenőrzőpont**.

*Az 1896-ban, a millennium évében állított **honfoglalási emlékmű** a csehszlovák korszakot (1920–1939) még átvészelte. Az 1940-es évek második felében azonban a rajta elhelyezett emléktáblákat leverték, majd az 1950-es évek közepén az egész emlékművet szétbontották. A felső részét alkotó obeliszk ma a közeli Tuholka faluban a községháza előtt áll (Tuholka a vízválasztón túl található...).*

1996-ban Matl Péter munkácsi szobrász alkotta meg a honfoglalási emlékművet, amelyet folyamatosan romboltak az ukrán ultranacionalisták. 2008-ban Sziklavári Vilmos ungvári főkonzul kezdeményezésére a magyar állam 25 millió Ft ráfordítással újjáépíttette ugyancsak Matl Péter kivitelezésében. Az emlékmű a Kelet és Nyugat közötti kaput jelképezi. Hét tömbből áll, amelyek a Kárpátokon átvonuló hét honfoglaló törzset szimbolizálja. A "kapu" nyílásában a vérszerződésre emlékeztető oltárkö található. (Forrás: www.wikipedia.hu)

Érdemes itt egy kicsit megpihenni, és erőt gyűjteni (az egyébként nem nehéz) hátralévő szakaszra. Az emlékműtől Verebes és Alsóverecke felé nyílik kilátás, a már ismerős, magasabb hegyek látványa mellett.

Visszamegyünk a távvezeték felé, majd a dombtetőn álló adótornyok mellett haladunk el. A lejtőn aszfaltossá válik a kis út, elénk tárulnak az egykor nagy forgalmú hágó befejezetlen romos épületei.

Vannak itt különböző közigazgatási határokat jelző táblák; és egy kétnyelvű (ukrán-angol) turista útjelző tábla is tájékoztat. Amikor a Vereckei-hágóról beszélnek, nem ilyen látványra gondolunk, szerencsére a honfoglalási emlékmű méltó helyre került...

*A **hágón** napjainkban ukrán emlékművek találhatók. A hősi halottaknak állított különböző keresztek mellett ukrán és angol nyelven olvashatjuk az „igazságot” Kárpát-Ukrajna történelmével kapcsolatban. A legjelentősebb emlékmű azon partizánoknak (szicsgárdisták) állít emléket, akiket – az azóta megcáfolt ukrán történelmi elmélet szerint – Kárpátalja 1939-es visszacsatolásakor a magyarok végeztek ki.*

A hágó ősidők óta használt útvonal. 895-ben a honfoglaló magyarok többsége a Vereckei-hágón keresztül érkezett a Kárpát-medencébe. 1241-ben a mongol-tatár főssereg itt tört be Magyarországra. Az első világháború idején, 1914-ben az osztrák–magyar csapatok súlyos harcokat vívtak a hágónál az orosz cári csapatokkal. A második világháború idején szintén súlyos harcok voltak a hágó környékén (az Árpád-vonal völgyzáróihoz tartozó erődítmények ma is láthatóak). 1980-tól az országút elkerüli a Vereckei-hágót, a moszkvai olimpia alkalmából Latorcafé felé épült meg a könnyebben leküzdhető kerülő útvonal.

A kopott turista tábla az aszfalton jobbra, 100 méterre ivóvizet mutat. A kis, merítős **forrást** a táblától 120 méterre, az út bal oldalán találjuk, csak végszükség esetén innék belőle. Visszatérünk a kihalt hágóba, és a mostani irányunk szerint jobbra, visszafelé fordulunk a vaskapu előtt, romos szállodaépületek felé. Ha nem tettünk kitérőt a forráshoz, akkor az eredeti irányt tartva keresztezzük a hágó aszfaltútját. A Korna-i elágazásig a 14-es sárgát fogjuk követni, végig kellemesen hullámzó, szelíd gerincen. A jobb oldali üdülő után, a hágótól 150 méterrel balra, murvás útra térünk. Az aszfalt a jobb oldali, meglepően keskeny, 3 szintes egykori szálláshely elé vezet. Ezt legalább használták is, a felső szintről szép kilátás nyílik nyugat felé. A murvás úton indulva hamar elágazásba érünk, az összedőlt fa bódéknál jobbra kell tartani, ahogy ezt az oszlopon lévő kopott sárga jel is mutatja. Tőlünk jobbra villámhárító torony áll. Ezután fiatalosban lejtünk, keresztezzük a gázvezeték nyomvonalát. Lassan ismét visszatérünk a természetbe, a hágó környéki romok és irtások után. Kellemes, füves szekérúton ballagunk, a jobboldali rétnak köszönhetően 300 méteren keresztül szép kilátás nyílik. Erőbe érve enyhe emelkedőbe kezdünk. A fenyvesben hatalmas hangyabolyok állnak. 300 méter után, a **dombtetőn jobbra**, lefelé fordulunk. A bal oldali rétről szépen látszik Zsupany, központjában az arany hagymakupolás templommal. Kis nyereg után erdős emelkedő következik. A dombhát tetejét elérve bal oldali erdősáv mentén, réten folytatjuk a kirándulást. Kis erdőfolt után nyeregbe érünk, balra Zsupany és a Sztrij folyócska-karnyújtásnyira. Jobbról az aszfaltút felől szekérút érkezik. A gerincen enyhe emelkedőbe kezdünk, réten, erdőszélen. Dombtető után, keresztező szekérúttal nem törődve követjük a gerincet. Jobbra a szicsgárdisták keresztje áll, nyírfák között (**58,5 km**).

A bő 20 km-rel ezelőtt már keresztezett, sistergős vezeték felé haladunk a lejtőn, áthaladunk alatta. Megpillantjuk Verkhnyanka szélső házait. A vezeték után 120 méterrel erdőbe bújunk. Kis nyeregben út keresztez, a gerincen maradvány enyhe emelkedőbe kezdünk. Balról ismét rét kíséri. Balról a völgy felől gyenge szekérút érkezik, maradunk a gerincen. 180 méter erejéig ismét erdőben megyünk, a végén egy nagy pocsolyát jobbról kerülünk. Ezután szép kilátást nyújtó füves gerincen vezet az út, balról romos fakerítés. Jobbra, a Temnatik alatt megpillantjuk a gázfogadó épületeit, vagy fényeit. Jobbra a völgyben Lazy (Tímsor) falu, hamarosan Verkhnyanka völgyébe is belátunk. A vízszintes út lassan emelkedni kezd, velünk párhuzamos erdősávok között haladunk a balról érkező erősebb szekérútig, ahol turista útjelző tábla áll, ami egyben a **kilencedik ellenőrzőpont** (**61,0 km**). Itt balról, a Sztrij völgyéből földút érkezik. Továbbra is a bozótos erdősáv mentén haladunk, a jobb oldali kis dombtető után jobbról hátulról szekérút csatlakozik. Pár lépést fák között megtéve, az útjelző táblától 530 méterre a Korna-i elágazásba érünk. Itt jobbra, enyhén emelkedve haladunk tovább a számozatlan sárga jelzésen, elhagyjuk a Kárpátok vízválasztóját, és a 14-es sárgát.

Jobbra látható a gázfogadó, a háttérben a Borzsa-havas korábban már megismert hegyei. Az első nagyobb bal oldali fán rendkívül kopott sárga jelzést találunk. Itt tehát 3 ága van a sárgának. 350 m után, a dombtetőt elhagyva átmegyünk az erdősáv bal oldalára; utána bal hátulról gyenge szekérút torkollik belénk. Hamarosan jobbról megszűnik az erdő, nyílt gerincen haladunk; balra látható a Beszkid-tető. A jobb, majd a bal oldalunkon kis erdőfolt ér a lejtős út mellé. A bal oldali erdőfolt után elágazásban továbbra is a gerincet követjük, NEM az erősen balra kanyarodó utat. A kis nyereg előtt

látszik a tőlünk balra, velünk párhuzamosan (alacsonyabban) futó dózerút; erre később rá fogunk térni. A bal oldali völgybe egy jól látható, meredek, széles nyiladékkal ereszkedik be a Beszkid-tetőről a gázfogadó felé tartó gázvezeték. Rövid időre balról ismét erdő szegődik mellénk, egy pici dombtető következik; ahol ismét elérjük a gázvezeték nyomvonalát. Az erdő mellőzése után két ágra szakad utunk; a kis kék betonoszloptól jobbra eső, jobb oldali ágat választjuk (tovább a gerincen); tőlünk jobbra lesz egy **vascső**, és az elágazás után 150 méterrel egy bekerített objektum. Ezek az objektumok a gázvezetékhez tartoznak. A gerincen tartunk a gázfogadó felé, balra a völgyben Kanora. Utunk meredeken leereszkedik a két nagy, téglalap alakú **bekerített objektum** felé; előtte balra is vannak kisebb bekerített objektumok. Érdemes megfigyelni a Kanorába levezető utat. A korábban már látott (a Korna-i kegyhely felől érkező) dózerútba csatlakozunk bele úgy, hogy mindkét nagy bekerített terület tőlünk jobbra essen. A kerítés melletti két nagy, betonlábú oszlop áll egymástól 130 méterre. Ezek **betonlábain** láthatók az utolsó jelzéseink a túra folyamán. Jobbról megszűnik a kerítés, a sarkától 120 méterre egyesülnek utunk különböző ágai, illetve balra egy gyengébb út ágazik ki. Itt már **murvás** úton haladunk. A gázfogadó épületeihez közeledve egyre jobban halljuk annak zúgását. 270 métert haladunk a murvás úton; majd balra egy gyengébb, de jól látható szekérútra kanyarodunk **(64,4 km)**.

Tehát a gázfogadót közvetlenül övező kerítés előtt 200 méterrel lefordulunk **balra**, nem közelítjük meg jobban a kerítést!!! *Ha a murvás úton betonlapok jelennek meg, akkor túlmentünk az elágazáson; forduljunk vissza, és keresgéljünk. Elhagyjuk tehát a sok aszfaltozás után Volóc vasútállomására vezető **sárga jelzést**.* A szekérút rövid hirtelen lejtővel vezet egy másik, jól járt szekérútra, amin jobbra, lefelé fordulunk. Ez a szekérút ágazott ki útvonalunkból a murvás út elérésekor. Az egyértelmű út helyenként mélyútszerű, árokban vezet; időnként fák között haladunk. Tőlünk balra árkok indulnak; egy ilyen árok után balra fordulva meredekebb lejtésbe kezdünk (a gerinc elhagyás után 470 méterrel), jobbra fakerítés látható. A keresztező úttal nem foglalkozunk, végig a mélyutat követjük Kanora felé, egyre jobban hallatszik a kutya ugatása és a tyúk kotkodácsolása. A falu előtt közvetlenül balról becsatlakozik a korábban keresztezett kis út. Kiérünk Kanora poros, vagy éppen sáros főutcajára, amin jobbra, lefelé indulunk. 90 m után híddal keresztezzük a patakot; további 130 m után kis kegyhelyhez érünk, ami túránk utolsó, tizedik ellenőrző pontja **(65,6 km)**.

A 40-esek itt balra fordultak, és a szép kilátást nyújtó dombtetőn áthaladva érték el a célt. Azonban a hosszú távosoknak alkonyat után nem érdemes arra menni; inkább a völgyi utat javaslom.

Tehát hosszasan a poros (sáros) völgyi utat követjük, nem törődünk a kisebb leágazó utakkal. Az út bal oldalán álló boltot ha szerencsénk van, nyitva találjuk.

Szemben a Nagymagashegy magasodik. A kegyhelytől 2 km-re, az utolsó métereken macskaköves úton érjük el a volóci aszfaltos utat. Ezen balra fordulva 1,28 km-t kell megtenni a célig. Az út szélén való gyaloglás helyett válasszuk inkább a vadregényes járdát, ami helyenként nincs leaszfaltozva. A sötétben érkezők sem biztos hogy találkoznak közvilágítással. A jobb oldali buszmegállótól már csak egy karnyújtásnyira vagyunk a céltől, Oleg vendégházától, ami az út jobb oldalán, a lerombolt kávézóval átellenes oldalon áll. **(68,8 km)**.

Verecke 70 - Oberon útja	Résztáv a megadott pontig	Rész-szint a megadott pontig	Össztáv a megadott pontig	Össz-szint a megadott pontig	Jelzés a megadott pontig	Ellenőrzőpont száma
Volóc, vasútállomás	0,0	0	0,0	0	-	Rajt
Temnatik, kereszt	4,9	710	4,9	710	S 15	1
Plaj	4,0	280	8,9	990	S 15	
Nagymagashegy	3,4	330	12,3	1320	S 15	2
Sipót-vízesés	4,9	30	17,2	1350	S, j.n.	3
Volóci-hágó	3,6	160	20,8	1510	j.n., S, j.n., S 19	4
Lila kereszt	5,0	190	25,8	1700	S 19	
Rabocsin, emlékmű	2,9	220	28,7	1920	S 19	5
Kisszolyvai-hágó	3,6	60	32,3	1980	S 19	
Javornik	3,1	200	35,4	2180	S 14	6
Távvezeték	2,6	30	38,0	2210	j.n.	
Plaj	3,8	190	41,8	2400	j.n.	
Berdo	1,9	80	43,7	2480	j.n.	
Kis-Berdo	2,1	90	45,8	2570	j.n.	7
Zsupany széle	5,0	20	50,8	2590	j.n.	
Vereckei emlékmű	3,3	150	54,1	2740	j.n., S 14	8
Fém kereszt	4,4	110	58,5	2850	S 14	
Korna, útjelző	2,5	50	61,0	2900	S 14	9
Kanora, kegyhely	4,6	30	65,6	2930	S 14, S, j.n.	10
Volóc, Oleg vendégháza	3,2	20	68,8	2950	j.n.	Cél

dőlt betű: ellenőrzőpont
j.n.: jelzés nélküli szakasz

félkövér: frissítés
S: sárga sáv jelzés (mögötte a jelzés sorszáma)

Verecke 70 - Oberon útja igazolólap						
Név:			Rajtszám:		Rajtidő:	
			Célidő:		Menetidő:	
1. Temnatik, kereszt; Hány szó van a keresztre erősített fém táblán?						
0	2	5	9	11	26	
2. Nagymagashegy; Hány lakat van a csúcsgúlán?						
lakatlan	2	5	9	11	26	
3. Sipot-vízesés (után); Hány állat van a 3., őzikés táblán?						
0	2	5	9	11	26	
4. Volóci-hágó (10.00-13.00)			8. Vereckei emlékmű (16.00-21.00)			
5. Rabocsin, emlékmű; Hány karakter van a felső tábla felső (írott) sorában?						
0	2	5	9	11	26	
6. Javornik; Mi áll a csúcs közvetlen közelében, az út bal oldalán?						
doboz	oszlop	gúla	obeliszk	medve	pontőr	
7. Kis-Berdo; Mit találunk a csúcson?						
csúcskő	árok	fenyőfa	medve	pontőr	kettétört befőttes üveg	
9. Korna, útjelző tábla; Mennyi a táblán lévő számjegyek összege?						
0	2	5	9	11	26	
10. Kanora, kegyhely; Hány koronát viselő személy látható a nagy képen?						
0	2	5	9	11	26	
Cél, Volóc (18.30-24.00)						
Csak a 4., 8. ellenőrzőponton, és a célban lesz személyzet. A többi ellenőrzőponton a feltett kérdésre kell válaszolni a helyes válasz bekarikázásával. A nyitvatartási idők magyar idő szerint vannak megadva.						